

Πώς χρησιμοποιούμε τον Μεγάλο Αγιασμό; (Πρωτοπρεσβύτερος Μιχαήλ Ευθυμίου, Θεολόγος- Νομικός)

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bit.ly/2j3TR86>]

Ο Μέγας Αγιασμός προτείνεται από τους πνευματικούς σε κάποιες περιπτώσεις, όπου ο εξομολογούμενος έχει πέσει σε κάποιο αμάρτημα και δεν έχει ευλογία να κοινωνήσει. Ο πνευματικός του, λοιπόν, του προτείνει να νηστέψει και να πιεί Αγιασμό για να παρηγορηθεί. Ο Αγιασμός δεν αντικαθιστά την Θεία Κοινωνία, η οποία είναι το υπέρτατο δώρο του Θεού στον άνθρωπο.

Γύρω από τό θέμα του Μεγάλου Αγιασμού οι πιστοί θέτουν διάφορες απορίες. Ερωτούν: «Πίνεται ο αγιασμός της παραμονής των Θεοφανείων; Μπορούμε να έχουμε το Μεγάλο Αγιασμό στο σπίτι μας και να τον χρησιμοποιούμε;». Πολλοί δίνουν αβασάνιστα μια πρόχειρη απάντηση με αποτέλεσμα να δημιουργείται σύγχυση.

Ο άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος λέγει για το Μεγάλο Αγιασμό και τη φύλαξή του: «Κατά την εορτήν ταύτην ἀπαντεῖς υδρευσάμενοι, οίκαδε τα νάματα αποτίθενται και εἰς ενιαυτόν ολόκληρον φυλάττουσιν... Καὶ τὸ σημείον γίνεται εναργές, οὐ διαφθειρομένης τῆς των υδάτων εκείνων φύσεως τῷ μηκέτι του χρόνου, αλλ' εἰς ενιαυτόν ολόκληρον καὶ δύο καὶ τρία πολλάκις ἔτη του σήμερον αντληθέντος ὑδατος ακεραίου καὶ νεαρού μένοντος». Δηλαδή, με λίγα λόγια, όσος καιρός κι αν περάσει, παραμένει κρυστάλλινος, ως μόλις τώρα ελήφθη από την πηγήν.

Η ακολουθία του αγιασμού των υδάτων την ημέρα των Θεοφανείων είναι μια παλιά ιερή συνήθεια/πράξη της Εκκλησίας μας. Ευχές για τον αγιασμό του νερού βρίσκουμε σε αρχαιότερα κείμενα όπως οι Αποστολικές Διαταγές, Αποστολική Παράδοση του Ιππόλυτου και στο Ευχολόγιο του Σεραπίωνα, Επισκόπου Θμουέως Κ.ά.

Τελείται δύο φορές, την παραμονή και την κυριώνυμον ημέρα των Θεοφανείων,

μετά το τέλος της Θ. Λειτουργίας. Και στις δύο περιπτώσεις τελείται η ίδια ακριβώς ακολουθία. Μόνη διαφορά: ο πρόλογος της μεγάλης καθαγιαστικής ευχής δηλ. από το «Τριάς Υπερούσιε...» μέχρι το «συνεχόμενος φόβω εν κατανύξει βοώ σοι», διαβάζεται μόνο την ημέρα των Θεοφανείων. Ο Αγιασμός, λοιπόν, και των δύο ημερών είναι ακριβώς ο ίδιος, «Μέγας Αγιασμός».

Εις το Άγιον Όρος οι μοναχοί κοινωνούν του Μεγάλου Αγιασμού όχι μόνον κατά την ημέρα των Θεοφανείων, αλλά κατά την συνήθειά τους να πίνουν αγιασμό κάθε μέρα μετά την Θ. Λειτουργία, πίνουν από τον Μ. Αγιασμό της παραμονής όλο το οκταήμερο μετά τα Φώτα, μέχρι της αποδόσεως της εορτής. Επομένως, πίνεται ο Αγιασμός αυτός. Και πίνεται, ως γνωστόν, μετά την Θεία Μετάληψη και πριν να πάρουμε το αντίδωρο (ή ο, τιδήποτε άλλο). Το κείμενο της Ακολουθίας του Μ. Αγιασμού αναφέρει: «ίνα πάντες οι αρυόμενοι και μεταλαμβάνοντες ἔχοιεν αυτό (το ηγιασμένο ύδωρ...) προς ιατρείαν παθών, προς αγιασμόν οίκων, προς πάσαν ωφέλειαν επιτήδειον», και δή και «δαιμοσιν ολέθριον, ταίς εναντίαις δυνάμειν απρόσιτον» (πρβλ. και τη συναφή ευχή σε βασκανία· «φυγάδευσον και απέλασον πάσαν διαβολικήν ενέργειαν, πάσαν σατανικήν ἐφοδον και πάσαν επιβουλήν... και οφθαλμών βασκανίαν των κακοποιών ανθρώπων»).

Με το Μεγάλο Αγιασμό έχουμε ένα ισχυρό θεραπευτικό μέσο - φάρμακο, διδόμενο εκτάκτως και σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Με το ραντισμό του εκδιώκονται από κάθε τόπο τα πονηρά πνεύματα· συγχωρούνται συγγνωστά καθημερινά αμαρτήματα, δηλαδή δαιμονικές φαντασίες και αισχροί λογισμοί, εκδιώκονται ασθένειες και δίδεται ψυχική και σωματική υγεία. Και για να λεχθεί πιο συνοπτικά: όλοι όσοι τον δέχονται με πίστη παίρνουν αγιασμό και ευλογία.

Γι' αυτό μπορεί να φυλάσσεται στο σπίτι (με επιμέλεια και ευλάβεια) και να πίνουν απ' αυτόν οι πιστοί σε καιρό ασθένειας ή για αποτροπή βασκανίας και κάθε σατανικής ενέργειας. Φυσικά, καλόν είναι, όπως αυτό γίνεται και με την ευλογία του πνευματικού τους.

Με τον τρόπο αυτό χειραγωγείται ο πιστός να αποφεύγει άλλες «διεξόδους» (μαγείες, «ξόρκια», και άλλες μεθοδείες του πονηρού), και να καταφεύγει στα έγκυρα «αγιάσματα» της Εκκλησίας, όπως είναι ο Μέγας, αλλά και ο Μικρός Αγιασμός.

Πηγή: «Ορθόδοξη Μαρτυρία», σελ. 42-45, τ. 109 Άνοιξη - Καλοκαίρι 2016, έκδοση Παγκυπρίου Συλλόγου Ορθοδόξου Παραδόσεως «Οι φίλοι του Αγίου Όρους».